

Χρονολόγιο

(Α΄ ΜΕΡΟΣ)

επιμέλεια: ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΑΣΙΤΑΣ*

1871

26/3-28/5: Η πρώτη «έφοδος προς τον ουρανό», η Κομμούνα του Παρισιού. Πάνω στα οδοφράγματα γράφονται από τον Ευγένιο Ποτιέ (Eugéne Pottier) οι στίχοι για τον ύμνο της Διεθνούς. Μελοποιείται το 1888 από τον Πιερ ντε Γκαϊτέρ (Pierre De Geyter).

1880

Ο Φιοντόρ Ντοστογιέφσκι (Fyodor Dostoyevsky) αφουγκράζεται το ρόγχο του τσαρισμού λέγοντας: «Ο κύβος ερρίφθη».

1895

Ιδρύεται ο Σύνδεσμος Πάλης για την Απελευθέρωση της Εργατικής Τάξης. Ο Βλαντιμίρ Ουλιάνοφ (Λένιν) (Vladimir Ulyanov - Lenin) συλλαμβάνεται. Παραμένει στη φυλακή ως το 1897.

1897

Εξορία του Λένιν στη Σιβηρία.

1/3-3/3: Πρώτο Συνέδριο ΣΔΕΚΡ: Ίδρυση στο Μίνσκ του Σοσιαλδημοκρατικού Εργατικού Κόμματος Ρωσίας.

1903

Διάσπαση του Ρωσικού Σοσιαλδημοκρατικού Εργατικού Κόμματος σε μπολσεβίκους και μενσεβίκους.

1904-5

Ρωσοϊαπωνικός πόλεμος. Οι μεγάλες απώλειες των Ρώσων προκαλούν αναταράξεις στο στρατό.

1905

9/1: Πετρούπολη. Μεγάλη απεργία. 250.000 βιομηχανικοί εργάτες απεργούν. 140.000 διαδηλώνουν έξω από τα Χειμερινά Ανάκτορα ζητώντας ένα ρούβλι μεροκάματο για οκτώ ώρες δουλειά. Ο τσαρικός στρατός χτυπά: «Η ματωμένη Κυριακή της Πετρούπολης». Αρχή της επανάστασης του 1905. Στο Ιβάνοβο λειτουργεί το πρώτο σοβιέτ στην κλωστοϋφαντουργία.

18/3: Η τσαρική κυβέρνηση κλείνει όλα τα πανεπιστήμια μέχρι την αρχή του επόμενου ακαδημαϊκού έτους θεωρώντας τα πηγή επαναστατικών ιδεών.

14/6: Εξέγερση των ναυτών στο θωρηκτό *Ποτέμκιν* με αφορμή το σερβίρισμα σάπιου κρέατος.

15-16/6: Αιματηρή καταστολή των ταραχών στην Οδησό που ακολούθησαν την ανταρσία στο *Ποτέμκιν*: 2000 νεκροί και 3000 τραυματίες.

i * *Εικονολήπτης-γραφφές (κάποιου κόκκινου στρατού)*

1911-1914

Κύμα αντικυβερνητικών, αντιτσαρικών απεργιών.

15/6/1914: Δολοφονείται ο αρχιδούκας Φερδινάνδος (Franz Ferdinand) στο Σαράγιεβο.

19/7/1914: Η Γερμανία κηρύσσει τον πόλεμο στη Ρωσία.

1916

20/6: Ο τσάρος Νικόλαος Β' διαλύει προσωρινά τη Δούμα.

1917

9/1: Πάνω από 140.000 Ρώσοι εργάτες απεργούν τιμώντας τη 12η επέτειο της «Ματωμένης Κυριακής».

11/2: Οι εργάτες σε πολλά μέρη της Ρωσίας απεργούν ενάντια στον πόλεμο.

19/2: Ανακοινώνεται το δελτίο τροφίμων δημιουργώντας πανικό στις μεγάλες πόλεις όπου ήδη υπάρχουν λιγοστά αποθέματα.

23-27/2: Αστικοδημοκρατική επανάσταση. Κύμα απεργιών και διαδηλώσεων. Όλα ξεκινούν με τη διαδήλωση γυναικών για τη Διεθνή Ημέρα της Γυναίκας. Μετά το κάλεσμά τους προς τους άντρες εργάτες των γειτονικών εργοστασίων η απεργία μετατρέπεται σε πανεργατική. Ο Νικόλαος Β' διατάζει τη διάλυση της Δούμας. Γύρω στους 200.000 εργάτες στην Πετρούπολη βγαίνουν σε απεργία. Ο τσάρος διατάζει το στρατό να ανοίξει πυρ, αλλά οι στρατιώτες αρνούνται. Ο τσάρος Νικόλαος Β' θα αναγκαστεί να ανακαλέσει στρατιώτες από το μέτωπο για να καταπνίξει την ανταρσία.

Συγκροτείται η Προσωρινή Επιτροπή αποτελούμενη κυρίως από συνταγματικούς δημοκράτες, η οποία επιβάλλει κυρώσεις και περιορισμούς στους πρώην υπουργούς του τσάρου, σε επίσημους και σε αστυνομικούς που δε συνεργάζονται με την επανάσταση. Αστικοδημοκρατική επανάσταση στη Ρωσία. Γκρέμισμα του τσαρισμού. Πρώτη συνεδρίαση των σοβιέτ των αντιπροσώπων των εργατών και των στρατιωτών στην Πετρούπολη.

3.000.000 Ρώσοι χάνονται στον Α΄ Πα-

γκόσμιο Πόλεμο. Το σύνθημα: «ψωμί και ειρήνη».

1/3: Εκδίδεται το πρώτο διάταγμα από το σοβιέτ της Πετρούπολης με το οποίο ανακηρύσσεται σε ανώτατο όργανο εξουσίας. Ακόμα δίνει περισσότερα δικαιώματα στους κατώτερους στρατιωτικούς και τους απλούς στρατιώτες ένα απ' τα οποία είναι οι στρατιώτες να εκλέγουν τους ανώτερους τους. Ακολουθεί μερικές μέρες αργότερα το δεύτερο διάταγμα, με το οποίο επιχειρείται να αμβλυνθούν τα προβλεπόμενα από το πρώτο διάταγμα. Ο στρατός όμως ήδη χωρίζεται σε δύο στρατόπεδα: τους κατώτερους και τους ανώτερους αξιωματικούς.

2/3: Συγκροτείται προσωρινή κυβέρνηση υπό την προεδρία του φιλελεύθερου πρίγκιπα Λβόφ (Λνον), έπειτα από την παραίτηση του Νικολάου Β' (τέλος της δυναστείας Ρομανόφ [Romanov] μετά από 300 χρόνια στο θρόνο).

12/3: Καταργείται η θανατική ποινή.

17/3: Ο Τρότσκι διακηρύσσει ότι παρά το σχηματισμό της Προσωρινής Κυβέρνησης, η επανάσταση δεν θα σταματήσει.

19/3: 40.000 γυναίκες διαδηλώνουν στην Πετρούπολη υπέρ της ισοτιμίας και των δικαιωμάτων των γυναικών. Απαιτούν δικαίωμα ψήφου. Το αίτημά τους ικανοποιείται.

24/3: Οι ΗΠΑ εισέρχονται στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.

3/4: Επιστρέφει ο Λένιν από την εξορία στην Ελβετία. Δημοσιεύονται οι περίφημες *Θέσεις του Απρίλη*, που καλούν σε ανατροπή της Προσωρινής Κυβέρνησης με κεντρικά συνθήματα

«ψωμί-γη-ειρήνη» και «όλη η εξουσία στα σοβιέτ».

18-21/4: Δυναμώνει η πολιτική κρίση με τον υπουργό Εξωτερικών Μιλιούκοφ (Milyukov), μετά τη δημοσιοποίηση αλληλογραφίας του με τους Συμμάχους όπου υπόσχεται συνέχιση της ρωσικής αρωγής στον πόλεμο. Διαδηλώσεις με σύνθημα «κάτω οι δέκα καπιταλιστές υπουργοί». Ο Μιλιούκοφ παραιτείται στις 2 Μάη.

Μάιος: Μέλη των μενσεβίκων και των σοσιαλεπαναστατών μπαίνουν στην κυβέρνηση. Ο Τρότσκι επιστρέφει στην Πετρούπολη από την εξορία.

3-21/6: Πρώτο Πανρωσικό Συνέδριο των Σοβιέτ με κυριαρχία των σοσιαλεπαναστατών (εσέρων).

18/6: Ο υπουργός Πολέμου Αλεξάντερ Κερένσκι (Alexandr Kerensky) αναγγέλλει νέα πολεμική επίθεση εναντίον των αυστρουγγρικών δυνάμεων. Η «επίθεση Κερένσκι» καταλήγει σε καταστροφή.

3-5/7: Προλεταριακή εξέγερση, εν μέρει υπό την ηγεσία των μπολσεβίκων, καταστέλλεται από την Προσωρινή Κυβέρνηση. Οι μπολσεβίκοι οργανώνουν εργάτες μαζί με στρατιώτες και 20.000 ναύτες στην Πετρούπολη και απαιτούν να δοθεί η εξουσία στα σοβιέτ. Λαμβάνουν χώρα συγκρούσεις στις οποίες συμμετέχουν μισό εκατομμύριο υποστηρικτές των εξεγερμένων. Η κυβέρνηση αποκαθιστά την τάξη χρησιμοποιώντας στρατεύματα

που επιστρέφουν από το μέτωπο. Εκατοντάδες νεκροί και τραυματίες. Ο Τρότσκι συλλαμβάνεται κι ο Λένιν καταφεύγει στη Φινλανδία. Οι μπολσεβίκοι κατηγορούνται για συνεργάτες των Γερμανών.

8/7: Ο δεξιός εσέρος Κερένσκι, πρόεδρος της Προσωρινής Κυβέρνησης. Επανέρχεται η θανατική ποινή για το μέτωπο.

20/7: Οι γυναίκες αποκτούν κι επισήμως εκλογικά δικαιώματα.

26/7: Το Έκτο Συνέδριο των μπολσεβίκων ξεκινά τις εργασίες του. Οι μπολσεβίκοι καταφέρνουν να ενοποιηθούν πάνω σε κοινά ιδανικά και συνθήματα, καταλήγουν στο αίτημα της ένοπλης εξέγερσης και της απόρριψης της συμμαχίας με τους μενσεβίκους. Υιοθετούνται οι αρχές του δημοκρατικού συγκεντρωτισμού και της νέας λειτουργίας του κόμματος. Η ομάδα του Τρότσκι προσχωρεί στους μπολσεβίκους.

1/8: Απόπειρα δολοφονίας εναντίον του Λένιν.

25/8: Αποτυχημένο πραξικόπημα του Κορνίλοφ (Kornilov) ενάντια στην Προσωρινή Κυβέρνηση με τα στρατεύματά του να βαδίζουν ενάντια στην Πετρούπολη. Ο ηγέτης των σοσιαλεπαναστατών Τσέρνοφ (Viktor Chernov) παραιτείται από την κυβέρνηση κατηγορώντας τον Κερένσκι για συμμετοχή στη συνωμοσία.

Σεπτέμβριος: Ο Κερένσκι αναγκάζεται να συμμαχήσει με τους μπολσεβίκους για να αντιμετωπίσει το αντεπαναστατικό πραξικόπημα. Οι μπολσεβίκοι κερδίζουν την πλειοψηφία στο σοβιέτ της Πετρούπολης (279 έδρες, 115 οι υπόλοιποι), ενώ 126 σοβιέτ ζητούν η εξουσία να περάσει στο σοβιέτ της Πετρούπολης, το οποίο με τη σειρά του υιοθετεί μια απόφαση υποστήριξης των μπολσεβίκων. Τα σοβιέτ οργανώνουν την άμυνα της Πετρούπολης, το κίνημα του Κορνίλοφ πττάται. Αναταραχές στην επαρχία με τους αγρότες να απαλλοτριώνουν γη από τους ευγενείς. Η Δούμα ανακηρύσσει τη Ρωσία δημοκρατία. Πολλοί ηγέτες των μπολσεβίκων, ανάμεσά τους και

ο Τρότσκι, αποφυλακίζονται κάτω απ' τη μαζική πίεση.

10/10: Η ΚΕ των μπολσεβίκων εγκρίνει την εισήγηση περί του αναπόφευκτου της ένοπλης εξέγερσης.

12/10: Το σοβιέτ της Πετρούπολης σχηματίζει τη Στρατιωτική Επαναστατική Επιτροπή που επιφορτίζεται με τα καθήκοντα υπεράσπισης της πόλης από γερμανική επίθεση και αντεπαναστατική δραστηριότητα.

24/10: Ο Λένιν διατάζει τους μπολσεβίκους να καταλάβουν το Γενικό Ταχυδρομείο, τους σταθμούς ηλεκτροδότησης, τους σιδηροδρομικούς σταθμούς, το τηλεφωνικό κέντρο, την Κρατική Τράπεζα και τα κύρια κυβερνητικά κτίρια.

25/10: Κατάληψη των Χειμερινών Ανακτόρων από την κόκκινη πολιτοφυλακή. Πτώση της Προσωρινής Κυβέρνησης. Οι μενσεβίκοι κι οι μετριοπαθείς σοσιαλεπαναστάτες αποχωρούν από το συνέδριο των σοβιέτ. Φυγή του Κερένσκι.

26/10: Το Δεύτερο Πανρωσικό Συνέδριο των Σοβιέτ νομιμοποιεί την εξέγερση. Παραχωρεί την εξουσία στο Συμβούλιο των Λαϊκών Αντιπροσώπων των Σοβιέτ. Ο Λένιν εκλέγεται πρόεδρος. Εξαγγελίες για γη (κατάργηση ιδιωτικής ιδιοκτησίας) και ειρήνη (εκεχειρία και υπογραφή συνθήκης). Καταργείται η θανατική ποινή.

2/11: Διακήρυξη των δικαιωμάτων αυτοδιάθεσης των λαών της ρωσικής επικράτειας.

3/11: Οι μπολσεβίκοι παίρνουν τη Μόσχα υπό τον έλεγχό τους μετά από συγκρούσεις μιας εβδομάδας.

10/11: Η κυβέρνηση των μπολσεβίκων καταργεί όλους τους τσαρικούς τίτλους, αξιώματα και προνόμια.

25/11: Εκλογές για Συντακτική Συνέλευση. Εκλέγονται 703 υποψήφιοι. Απ' αυτούς οι 299 ανήκουν στους σοσιαλεπαναστάτες, οι 168 στους μπολσεβίκους, οι 18 στους μενσεβίκοι και 17 στο Συνταγματικό Δημοκρατικό Κόμμα. Οι μπολσεβίκοι λαμβάνουν 9 εκατ. ψήφους σε σύνολο 36 εκατ.

Δεκέμβριος: Σχηματίζεται η μυστική αστυνομία «Τσεκά» με εντολή του Λέ-

νιν, υπό τη διοίκηση του Φέλιξ Ντζερζίνσκι (Felix Dzerzhinsky).

2/12: Ρωσογερμανική ανακωχή. Αρχίζουν οι διαπραγματεύσεις του Μπρεστ-Λιτόφσκ.

1918

Ιανουάριος: Ο Νέστορ Μάχνο (Nestor Makhno) ιδρύει τον Επαναστατικό Εξεγερσιακό Στρατό της Ουκρανίας γνωστό και ως «Αναρχικό Μαύρο Στρατό». Η Πολωνία κηρύσσει τον πόλεμο εναντίον της Ρωσίας.

5/1: Ο Βίκτορ Τσέρνοφ, ηγέτης των σοσιαλεπαναστατών, εκλέγεται πρόεδρος της Συντακτικής Συνέλευσης.

6/1: Διάλυση της Συντακτικής Συνέλευσης.

25/1: Το Τρίτο Πανρωσικό Συνέδριο των Σοβιέτ επικυρώνει τη διακήρυξη των δικαιωμάτων του εργαζόμενου και καταπιεζόμενου λαού.

28/1: Διάταγμα του Συμβουλίου των Επιτρόπων του Λαού για την οργάνωση του εργατοαγροτικού Κόκκινου Στρατού.

2/2: Διάταγμα του Συμβουλίου των Επιτρόπων του Λαού για το χωρισμό της Εκκλησίας από το κράτος και του σχολείου από την Εκκλησία.

2/2: Διάταγμα για διαγραφή των κρατικών δανείων.

9/2: Διάταγμα για την κοινωνικοποίηση της γης.

11/2: Συντρίβεται η αντεπαναστατική εξέγερση του στρατηγού Καλέντιν (Kaledin) στον ποταμό Ντον.

18/2: Αρχίζει η επίθεση των γερμανικών στρατευμάτων εναντίον της Σοβιετικής Ρωσίας, ενώ η σοβιετική κυβέρνηση διεξάγει συνομιλίες με τους Γερμανούς στο Μπρεστ-Λιτόφσκ.

23/2: Ιδρύεται ο Κόκκινος Στρατός. Ο Λέων Τρότσκι, ιδρυτής και κομισάριος Πολέμου.

Μάρτιος: Η πρωτεύουσα της Ρωσίας μεταφέρεται στη Μόσχα. Η Λευκορωσία ανακηρύσσεται ανεξάρτητη.

3/3: Υπογράφεται στο Μπρεστ-Λιτόφσκ η συνθήκη ειρήνης ανάμεσα στη Σοβιετική Ρωσία και τις Κεντρικές Δυνάμεις. Απόσυρση της Ρωσίας από τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο.

6-8/3: Έβδομο Συνέδριο του Κομμουνιστικού Κόμματος (μπολσεβίκων) της Ρωσίας. Το κόμμα μετονομάστηκε Κομμουνιστικό σε αυτό το συνέδριο.

9/3: Αγγλικά στρατεύματα αποβιβάζονται στο Μουρμάνσκ. Αρχίζει η ανοιχτή στρατιωτική επέμβαση της Αντάντ στη Ρωσία.

Ξεκινά στη Ρωσία και ο εμφύλιος πόλεμος ανάμεσα στις δυνάμεις της επανάστασης (Κόκκινος Στρατός) και τις αντεπαναστατικές δυνάμεις (Λευκοί, συνονθύλευμα αντεπαναστατικών δυνάμεων). Επτά έως δώδεκα εκατ. οι νεκροί (πόλεμος και κακουχίες).

Απρίλιος: Η Γερμανία εισβάλλει στη Φινλανδία κι εγκαθιστά μία κυβέρνηση Λευκών. Δολοφονίες χιλιάδων κομμουνιστών. Η Γερμανία τοποθετεί φιλική προς αυτήν κυβέρνηση στην Ουκρανία.

5/4: Απόβαση ιαπωνικών και αγγλικών επεμβατικών στρατευμάτων στο Βλαδιβοστόκ.

Μάιος: Η ομοσπονδία της Υπερκαυκασίας καταρρέει. Γεωργία, Αρμενία και Αζερμπαϊτζάν ανακηρύσσουν την ανεξαρτησία τους. Η Γερμανία εισβάλλει στο Ροστόφ. Οι λευκοί υπό τον Πιοτρ Κρασνόφ (Pyotr Krasnov) ανακηρύσσουν την ανεξάρτητη δημοκρατία του Ντον με τη βοήθεια των Γερμανών. Ο Στάλιν (Stalin) αποστέλλεται στην περιοχή του νότιου Βόλγα. Αποβάλλονται όλα τα κόμματα της αντιπολίτευσης από την Κεντρική Εκτελεστική Επιτροπή.

29/5: Κηρύσσεται γενική επιστράτευση στον Κόκκινο Στρατό.

Ιούνιος: Η κυβέρνηση των μπολσεβίκων εισάγει μέτρα για την επίταξη τροφίμων. Ξεσπούν αγροτικές εξεγέρσεις σε όλη τη Ρωσία.

16/6: Εκτελούνται ο τσάρος Νικόλαος Β' με την οικογένειά του με διαταγή της κυβέρνησης των μπολσεβίκων.

28/6: Διάταγμα για την εθνικοποίηση των επιχειρήσεων των βασικών κλάδων της βιομηχανίας και των σιδηροδρομικών μεταφορών.

Ιούλιος: Χιλιάδες αριστεροί σοσιαλεπαναστάτες επιχειρούν εξέγερση και κατάληψη της εξουσίας στη Μόσχα. Ηττώνται και συλλαμβάνονται.

10/7: Το Πέμπτο Πανρωσικό Συνέδριο των Σοβιέτ επικυρώνει το σύνταγμα της ΡΣΟΣΔ. Δικαίωμα ψήφου για τα σοβιέτ έχουν μόνο οι εργάτες, οι αγρότες και οι στρατιώτες.

Αύγουστος: Η κυβέρνηση των μπολσεβίκων διατάζει την εκτέλεση όσων χωρικών αρνούνται να παραδώσουν τα σιτηρά που τους αναλογούν.

16/8: Αμερικανικά επεμβατικά στρατεύματα αποβιβάζονται στο Βλαδιβοστόκ.

30/8: Δολοφονική απόπειρα εναντίον του Λένιν.

Σεπτέμβριος: Πολεμικές συγκρούσεις μεταξύ Αζερμπαϊτζάν και Αρμενίας. Η Τουρκία εισβάλλει στο Αζερμπαϊτζάν.

2/9: Η Σοβιετική Δημοκρατία κηρύσσεται ενιαίο πολεμικό στρατόπεδο. Συγκροτείται Επαναστατικό Πολεμικό Συμβούλιο.

5/9: Επίθεση του Κόκκινου Στρατού στο ανατολικό μέτωπο.

Νοέμβριος: Λήξη του Α' Παγκοσμίου Πολέμου. Η Γερμανία αποσύρει τα στρατεύματά της από την Ουκρανία. Η Τουρκία αποσύρεται από το Αζερμπαϊτζάν, το οποίο καταλαμβάνει η Βρετανία, ενώ η Γαλλία καταλαμβάνει τις ακτές της Μαύρης Θάλασσας της Ουκρανίας.

30/11: Ίδρυση Συμβουλίου Εργατικής και Αγροτικής Άμυνας, με επικεφαλής τον Λένιν. Είσοδος στην εποχή του «πολεμικού κομμουνισμού».

Δεκέμβριος: Οι μπολσεβίκοι ελέγχουν μόνο την επαρχία της Μόσχας, περικυκλωμένοι από τους λευκούς του Αντόν Ντενίκιν (Anton Denikin) στην περιοχή του Ντον, από τους λευκούς του Κόλτσακ (Kolchak) στα βορειοδυτικά, από τον ουκρανικό στρατό στα δυτικά και από την τσεχοσλοβακική λεγεώνα κατά μήκος της υπεριοβηρικής σιδηροδρομικής γραμμής στα ανατολικά.

1919

Ιανουάριος: Σχηματίζεται η Σοβιετική Σοσιαλιστική Δημοκρατία της Λευκορωσίας. Ο Κόκκινος Στρατός εκδιώκεται από την Εσθονία. Οι Γερμανοί κομμουνιστές οργανώνουν εξέγερση στο Βερολίνο.

4-15/1: Εξέγερση των σπαρτακιστών στη Γερμανία. Δολοφονούνται οι ηγέ-

τες τους Ρόζα Λούξεμπουργκ (Rosa Luxemburg) και Καρλ Λίμπκνεχτ (Karl Liebknecht).

Φεβρουάριος: Η αστυνομία κλείνει την εφημερίδα των μενσεβίκων.

28/2: Ξεκινά ο Σοβιετοπολωνικός πόλεμος στα εδάφη της Ρωσίας, της Λευκορωσίας, της Ουκρανίας, της Λεττονίας και της Λιθουανίας που θα διαρκέσει ως το 1921.

Μάρτιος: Ξεκινούν οι διώξεις των σοσιαλεπαναστατών. Αγροτική αντικυβερνητική εξέγερση στις περιοχές Σαμάρα και Σιμπίρσκ καταπνίγεται από την κυβέρνηση. Κύμα απεργιών στην ελεγχόμενη από τους μπολσεβίκους επικράτεια. Σκληρές συγκρούσεις στην περιοχή του Αστραχάν.

2-6/3: Ίδρυτικό Συνέδριο της Γ' Διεθνούς στη Μόσχα. Ίδρύεται η Κομμουνιστική Διεθνής με πρόεδρο τον Γκριγκόρι Ζινόβιεφ (Grigori Zinoviev). Στόχος της η εξάπλωση της παγκόσμιας επανάστασης.

21/3: Οι κομμουνιστές της Ουγγαρίας καταλαμβάνουν την εξουσία. Ίδρυση της Ουγγρικής Σοβιετικής Δημοκρατίας που θα διαρκέσει ως τον Αύγουστο του 1919.

22/3: Το Όγδοο Συνέδριο του ΚΚΡ (μπ.) ψηφίζει το πρόγραμμα του Κόμματος.

Η οικονομία της χώρας κάτω από ένα ενιαίο σχέδιο.

Απρίλιος: Εξέγερση των κομμουνιστών στο Μόναχο.

16-27/4: Εξέγερση των ναυτών στα πλοία της γαλλικής μοίρας στη Μαύρη Θάλασσα.

Ιούλιος: Ο στρατός των λευκών πραγματοποιεί πογκρόμ στην Ουκρανία σκοτώνοντας 150.000 άτομα σε έξι μήνες.

10/10: Απόφαση του ανώτατου συμβουλίου της Αντάντ για την επίσημη κήρυξη του οικονομικού αποκλεισμού της Σοβιετικής Ρωσίας.

Δεκέμβρης: Η Βρετανία αποσύρεται

από τη Ρωσία. Η Κίνα εισβάλλει στη Μογγολία.

26/12: Διάταγμα για την εξάλειψη του αναλφαριθμητισμού του ενήλικου πληθυσμού.

1920

16/1: Το ανώτατο συμμαχικό συμβούλιο της Αντάντ αποφασίζει την επανάληψη των εμπορικών σχέσεων με τη Σοβιετική Ρωσία.

Φεβρουάριος: Οι μπολσεβίκοι ανακαταλαμβάνουν την Ουκρανία και τις περιοχές των Κοζάκων.

29/3: Ένατο Συνέδριο του ΚΚΡ (μπ.). Σε αυτό δόθηκε ιδιαίτερη προσοχή στο ενιαίο οικονομικό σχέδιο, στο οποίο πρωτεύουσα θέση κατείχε το ζήτημα του εξηλεκτρισμού.

27-28/4: Εξέγερση των εργατών στο Μπακού. Ανακρούσσεται η Σοσιαλιστική Δημοκρατία του Αζερμπαϊτζάν.

19/7: Β' Συνέδριο της Κομμουνιστικής Διεθνούς.

Νοέμβριος: Ο εμφύλιος πόλεμος έχει σχεδόν λήξει. Λίγες σποραδικές συγκρούσεις συνεχίζουν να σημειώνονται. **T**

